

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 3. mai 2023

Sak: 2023/108

Klager: Alive Produksjoner AS

Prosessfullmektig: Advokat Jonas Tjersland v/Advokatfirmaet Grønvigh, Tjersland & Indrevær DA

Klagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Elin Reboli Melberg, Morten Thuve og Kiran Aziz.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Alive Produksjoner AS (heretter «klager») søkte 1. juni 2021 om tilskudd til å gjennomføre arrangementet «ÅGE STEN NILSEN – FULL CIRCLE» planlagt avholdt 4. og 5. september 2021. Klager søkte om tilskudd på kroner 538 510 etter forskrift av 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»).
- (2) I søknaden var det oppgitt at arrangementet var planlagt gjennomført i Bøhallen i Bø kommune 4. september 2021 og i Svolvær kulturhus i Svolvær kommune 5. september 2021. I Bøhallen var det oppgitt en ordinær publikumskapasitet på 900 og en tilpasset publikumskapasitet på 200. I Svolvær kulturhus var det oppgitt en ordinær publikumskapasitet på 670 og en tilpasset publikumskapasitet på 200. Billettpris ble oppgitt til kroner 500 (+ avgift) for konserten i Bø og kroner 450 (+ avgift) for konserten i Svolvær. Inntekter for arrangementene ble oppgitt til kroner 200 000 for hver konsert, og samlede utgifter ble oppgitt til kroner 717 000.
- (3) Kulturdirektoratet (tidligere «Kulturrådet») etterspurte i juli 2021 dokumentasjon i saken, herunder oppdatert informasjon om publikumskapasitet og oppdatert budsjett. Klager sendte 4. juli etterspurt informasjon.
- (4) Kulturdirektoratet fattet 9. juli 2021 vedtak om tilskudd på kroner 528 510, jf. forskriften § 9. Ettersom publikumskapasiteten hadde økt som følge av nye regler for kulturarrangementer etter innsending av søknad, måtte tilskuddet avkortes i tråd med innsendt informasjon.
- (5) Klager signerte kontrakt 15. juli 2021. Første utbetaling av tilskudd var på 70 prosent av tilskuddsbeløpet, og utbetaling av det resterende beløpet ville skje etter godkjenning av innsendt rapport og regnskap.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (6) Klager sendte 19. august 2021 e-post med søknad om omdisponering/endring av søknad. Det ble vist til at Svolvær kulturhus var dobbeltbooket på den planlagte gjennomføringsdatoen, og at denne konserten derfor måtte flyttes til Harstad kulturhus til 3. oktober 2021. Husleien ble oppgitt å være høyere, men da det var større kapasitet i denne hallen, ville mini-turneen kunne gjennomføres ut fra samme økonomiske rammene. Kulturdirektoratet etterspurte 20. og 24. august 2021 oppdatert budsjett og kontrakt med Harstad kulturhus. Klager sendte etterspurt dokumentasjon 21. og 24. august 2021. Kulturdirektoratet godkjente søknaden om omdisponering/endring av søknad 24. august 2021.
- (7) Klager sendte 22. desember 2021 rapportskjema for bruken av tilskuddet. Kulturdirektoratet besluttet 17. februar 2022 å gjennomføre etterkontroll av klagers arrangementer. I forbindelse med etterkontrollen etterspurte Kulturdirektoratet en rekke dokumentasjon, jf. forskriften § 10 annet ledd. Klager sendte 17. mars 2022 etterspurt dokumentasjon.
- (8) Varsel om krav om tilbakebetaling, datert 13. oktober 2022, ble sendt til klager 20. oktober 2022. Kulturdirektoratet viste innledningsvis til mangler i mottatt dokumentasjon, samt at noen av kostnadspostene var ufullstendige. Under henvisning til forskriften § 11 første ledd bokstav a, jf. § 6, viste Kulturdirektoratet i varselet til at de i etterkontrollen hadde avdekket at de de omsøkte arrangementene var budsjettet med driftsunderskudd på grunn av andre forhold enn myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet. Kulturdirektoratet viste i den forbindelse til at de mente å ha avdekket at ordinær publikumskapasitet i Bøhallen skulle vært oppgitt til 223, og ikke 900, som oppgitt i søknaden. Dette under henvisning til at det på Bøhallen sin Facebook-side var annonsert at konserten skulle avholdes i Bøhallen kino som på Bøhallen sin hjemmeside er oppgitt å ha 223 seter. Etter Kulturdirektoratets vurdering skulle dermed klagers søknad blitt avslått på søknadstidspunktet, ettersom forskriften § 4 etter Kulturdirektoratets syn dermed ikke var oppfylt. Kulturdirektoratet uttalte følgende:
- «Det fremstår ut fra det ovennevnte at Alive produksjoner AS har oppnådd en uberettiget vinning gjennom å oppgi uriktig informasjon om publikumskapasiteten i Bøhallen og således gitt Norsk kulturråd et inntrykk av at arrangementet var et underskuddsarrangement som følge av myndighetspålagte krav i forbindelse med håndteringen av covid-19-pandemien».*
- (9) Kulturdirektoratet viste så til forskriften § 11 første ledd bokstav a som hjemmel for krav om tilbakebetaling for at klager hadde oppgitt *«feilaktige opplysninger»*, og varslet om krav om tilbakebetaling på hele det utbetalte tilskuddet på kroner 369 957.
- (10) Klager, ved advokat Jonas Tjersland v/Advokatfirmaet Grønvigh, Tjersland & Indrevær DA, svarte ved brev 9. november 2022 på varselet.
- (11) Klager bestred for det første at det var mangler ved innsendt dokumentasjon, og etterlyste spesifisering av hva Kulturdirektoratet mente at var mangelfullt. Klager viste til at det var umulig for klager å ta stilling til Kulturdirektoratets anførsel, og viste til begrunnelsesplikten i forvaltningsloven § 25.
- (12) Videre viste klager til at Kulturdirektoratet hadde konkludert ut fra uriktige faktiske forhold når Kulturdirektoratet la til grunn at arrangementene ville gått med underskudd også uten myndighetspålagte krav som følge av pandemien. Klager viste til at man aldri

ville ha satt opp en eller flere konserter uten at budsjettet hadde vist overskudd. Videre viste klager til at opplysninger i søknaden om at Bøhallen hadde en kapasitet på 900 publikummere, var basert på innhentede opplysninger fra Bøhallen direkte i forbindelse med planleggingen av arrangementet, hvilket klager forholdt seg til. Klager forklarte at hallen i Bøhallen har en kapasitet på 900, og at det var der man opprinnelig planla at arrangementet skulle gjennomføres. For å dokumentere dette vedla klager bekreftelse fra Christer Henriksen, datert 31. oktober 2022, som i 2021 var daglig leder i Bøhallen og var den som hadde ansvaret for booking av lokalene i Bøhallen. Det hitsettes:

«Jeg bekrefter med dette at det ble gjort en avtale mellom Bøhallen og Alive Produksjoner AS om to ulike forestillinger på sensommeren 2021.

Det ble avtalt at forestillingene skulle spilles i hallen, hvor kapasiteten er 900 publikummere per forestilling – med spesialtillatelse fra brannvesenet.

På råd fra oss holdt vi dog av kinosalen i tillegg til hallen, slik at vi kunne se ann salget før vi forberedte oss på en større omrigg i hallen som først og fremst blir benyttet til idrettsarrangementer. Derfor startet vi salget i kinosalen, før vi ev. overførte salget til større sal.

Salget ble mye lavere enn forventet pga. pandemisituasjonen og det ble derfor ikke behov for å flytte over til lokalet som først var booket.»

- (13) Klager viste også til at dette er vanlig praksis i bransjen:

«Som eksempel kan det nevnes at når man starter billettsalg i f.eks. Oslo Spektrum, så blokkeres soner/felt for salg frem til det reelle salget tilsier at åpning av alle tilgjengelige seter er fornuftig.»

- (14) Klager viste så til at det naturligvis var et ønske fra klagers side om at hallen skulle benyttes, men at pandemisituasjonen førte til at dette ikke lot seg gjøre. Klager anførte at de derfor hadde oppgitt korrekt publikumskapasitet i søknaden, og at det således ikke forelå grunnlag for å kreve tilbakebetaling i saken.
- (15) Klager viste også til at det heller ikke var tale om vesentlige endringer, jf. forskriften § 5, som skulle vært varslet til Kulturdirektoratet, da det hverken var tale om bytte av arena eller reduksjon i potensielt salg.
- (16) Klager viste avslutningsvis til at i rapporten fra klager som ble sendt 17. mars 2022, viste denne et prosjekttap på kroner 367 644. Ettersom det var utbetalt kroner 369 957, erkjente klager at det skulle tilbakebetales kroner 2313.
- (17) På bakgrunn av dette ba klager om at Kulturdirektoratet foretok en fornyet vurdering i saken, og tilbød seg å oversende eventuelt underlag som måtte etterspørres av Kulturdirektoratet.
- (18) Kulturdirektoratet fattet 21. desember 2022 vedtak om tilbakebetaling på kroner 369 957. Kulturdirektoratet viser i vedtaket igjen til de forhold som ble lagt til grunn i varselet, og viser til at søknaden skulle blitt avslått

«dersom Alive Produksjoner AS hadde oppgitt korrekt informasjon vedrørende ordinær publikumskapasitet i sin søknad, jf. forskriften § 4 og 11».

- (19) Kulturdirektoratet skriver så videre:

«I uttalelse av 9. november 2022 legger dere til grunn at dere mente å arrangere konserten i idrettshallen, men flyttet denne til Kultursalen, med henvisning til redegjørelse fra daværende daglig leder i Bøhallen av 31. oktober 2022. Kulturrådet understreker at forskriften § 5 pålegger tilskuddsmottaker å varsle vesentlige endringer i et arrangement som har fått tilskudd. Slike endringer må i tilfelle godkjennes av Kulturrådet».

- (20) Etter dette konkluderte Kulturdirektoratet med at klager hadde oppnådd en uberettiget vinning gjennom å gi uriktig informasjon om publikumskapasiteten i Bøhallen i en normalsituasjon, og derved gitt feilaktig uttrykk for at vilkårene for tilskudd i forskriften § 4 var oppfylt. Kulturdirektoratet la så til grunn at klager derved hadde gitt «ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon», jf. forskriften § 11 første ledd bokstav a, og at det forelå grunnlag for tilbakebetaling av utbetalt tilskudd.
- (21) Klager påklaget vedtak 11. januar 2023 etter utsatt klagefrist.
- (22) Kulturdirektoratet vurderte saken på nytt, men fant ikke grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. forvaltningsloven § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturdirektoratets innstilling datert 19. februar 2023. I innstillingen viser til Kulturdirektoratet til samme begrunnelse som i vedtaket.
- (23) Klager har i brev datert 22. februar 2023 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturdirektoratets innstilling i saken eller andre merknader innen ti virkedager.
- (24) Klager sendte i e-post 6. mars 2023 bekreftelse på mottak av innstillingen fra Kulturdirektoratet og sendte på nytt klagen av 11. januar 2023.
- (25) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 3. mai 2023.

2 Klagers anførsler

- (26) Klager anfører at det foreligger rettsanvendelsesfeil som har virket inn på vedtakets innhold. Klager gjentar at Kulturdirektoratet har lagt til grunn et uriktig faktum i saken, og at klager aldri ville ha planlagt gjennomføring av arrangementet hvis man ikke kunne vise til et budsjettert overskudd. Klager viser videre til at det er riktig at arrangementet ble annonsert slik Kulturdirektoratet har beskrevet, men at faktum er at klager inngikk avtale med Bøhallen om bruk av hallen som har en kapasitet på 900. Klager viser igjen til erklæringen fra daglig leder av 31. oktober 2022 som bekreftelse på denne avtalen om at det var Bøhallen – med kapasitet på 900 – som ble booket, og viste for øvrig til anførselene gitt i tilsvaret 9. november 2022.
- (27) Klager avviser også at endring av lokale fra hallen til kinosalen utgjorde «vesentlige endringer» i forskriften § 5s forstand, som det skulle vært rapportert om. Klager viser i den forbindelse til veiledningen på Kulturdirektoratets nettsider, hvor det fremgår at

«Vesentlige endringer kan blant annet være at artist eller hovedutøver endres, at det blir flere eller færre enkeltarrangementer, at arena for gjennomføring endres eller at budsjettet endres med mer enn 10%.»

- (28) I dette tilfellet var det ikke tale om endring av arena ved at man hadde endret gjennomføringssted fra idrettshallen til kultursalen. Klager påpeker at når det gjaldt konserten i Bøhallen, var det ikke tale om endring av det aktuelle stedet, slik som forholdene var da klager søkte om endring fra Svolvær til Harstad i samme prosjekt. Klager anfører i forlengelsen av dette at det at klager søkte om bytte av arena i Nord-Norge, nettopp viser at klager fulgte retningslinjene fra Kulturdirektoratet,
- (29) *«mens at endringen fra hallen i Bøhallen til Kultursalen var en naturlig gjennomføring av en bransjepraksis som attpåtil Bøhallen la opp til og har erfaring med».*

Det at konserten faktisk ble avholdt i kultursalen, er derfor etter klagers oppfatning ikke å anse som en vesentlig endring etter forskriften § 5, som skulle vært varslet om.

- (30) Etter klagers syn er det etter dette ikke grunnlag for å hevde at klager har fått innvilget støtte på feilaktig grunnlag, jf. forskriften § 4, og dermed heller ikke er grunnlag for krav om tilbakebetaling etter forskriften § 11 første ledd bokstav a. Klager anfører at vedtaket må anses ugyldig og oppheves da det etter klagers oppfatning foreligger rettsanvendelsesfeil, jf. forvaltningsloven § 41, og feilen har virket inn på vedtakets innhold.

3 Det rettslige grunnlaget

- (31) Det rettslige grunnlaget er forskrift av 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19.
- (32) Forskriftens formål fremgår av § 2:

«Formålet med tilskuddene er

- a. å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og*
- b. å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.»*

- (33) Av forskriften § 4 følger det at det kan gis tilskudd til

«gjennomføring av billetterte kulturarrangement som

- a. er åpne for allmennheten innenfor en periode som fastsettes av Norsk kulturråd.*
- b. må redusere antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet*

og

- c. er budsjettert med driftstap før tilskudd».*
- (34) Etter forskriften § 5 foreligger det en varslingsplikt for tilskuddsmottaker for «*vesentlige endringer i et arrangement som har fått tilskudd*». Slike «*vesentlige endringer*» skal varsles og godkjennes av Kulturdirektoratet.
- (35) Det fremgår videre av forskriften § 11 første ledd at Kulturdirektoratet kan stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve tilbakebetaling av utbetalt tilskudd dersom:
- a. arrangøren gir ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*
  - b. tilskuddet blir ikke benyttet i samsvar med forskriften eller tilskuddsvedtaket*
  - c. arrangøren på annen vesentlig måte har brutt kravene i forskriften eller tilskuddsvedtaket*
  - d. arrangøren ikke har iverksatt tiltak for å øke egeninntjeningen ved for eksempel å oppskalere arrangementet når det har vært mulig og smittevernsituasjonen har tillatt det»*
- (36) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.
- (37) Regler for begrunnelse av enkeltvedtak i forvaltningen fremgår av forvaltningsloven §§ 24 og 25.
- (38) Av forvaltningsloven § 25 følger det at:
- «I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.*
- I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.*
- De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»*

4 Klagenemndas vurdering

- (39) Klagen gjelder vedtak om tilbakebetaling av kroner 369 957 i utbetalt tilskudd i forbindelse med gjennomføringen av to konserter planlagt avholdt 4. og 5. september 2021. På grunn av endring av spillested i Nord-Norge, ble konsertene faktisk avholdt 2. og 3. oktober 2021.

- (40) Tilbakebetalingsvedtak er begrunnet med at klager har gitt *«ufullstendige eller uriktige opplysninger og dokumentasjon»*, jf. forskriften § 11 første ledd bokstav a. Kulturdirektoratet hevder at klager i søknaden har opplyst om uriktig ordinær publikumskapasitet for arrangementslokalet i Bøhallen i Bø kommune. Kulturdirektoratet har vist til at det utad var annonsert at forestillingen skulle avholdes i kinosalen (kultursalen) i Bøhallen, som har en ordinær kapasitet på 223, mens klager i søknaden opplyste om at forestillingen skulle avholdes i Bøhallens idrettshall, som har en ordinær kapasitet på 900. Dersom ordinær publikumskapasitet på 223 hadde blitt oppgitt i søknaden, ville det innebåret at de omsøkte arrangementene ville gått med underskudd selv uten myndighetspålagte krav som følge av covid-19-utbruddet, og klager ville dermed ikke oppfylle vilkårene for tilskudd etter forskriften § 4. Kulturdirektoratet har derfor lagt til grunn at klager har oppnådd en uberettiget vinning ved å gi uriktige opplysninger, og at forskriften § 11 første ledd bokstav a, gir hjemmel for å kreve tilbakebetaling av utbetalt tilskudd.

- (41) Klagenemnda er enig med Kulturdirektoratet i at vilkåret i forskriften § 4 første ledd bokstav c, om at kulturarrangementet må være *«budsjettert med driftstap før tilskudd»*, skal sees i sammenheng med vilkåret i forskriften § 4 bokstav b. Her fremgår det at kulturarrangementet må ha redusert *«antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet»*. Det foreligger følgelig et krav om årsakssammenheng mellom budsjettert driftstap og myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet, og forskriften avgrenser mot arrangementer som er budsjettert med driftstap også uten myndighetspålagte begrensninger, det vil si med full publikumskapasitet. Denne tolkningen understøttes etter nemndas syn av forskriften § 2 hvor det fremgår at formålet med ordningen er

«å [...] avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19».

- (42) Klagenemnda er imidlertid ikke enig i Kulturdirektoratets vurdering av at det er inngitt ufullstendige eller uriktige opplysninger i søknaden. Slik nemnda vurderer sakens opplysninger, er det ikke klart at arrangementene på søknadstidspunktet var budsjettert med underskudd i en normalsituasjon, slik Kulturdirektoratet har lagt til grunn.
- (43) Bøhallen annonserte riktignok at konserten skulle avholdes i Bøhallen sin kinosal, men klager har etter klagenemndas vurdering kommet med en troverdig forklaring på de faktiske forhold hva gjelder dette. Klager har også vedlagt en uttalelse fra daglig leder i Bøhallen i 2021, som etter nemndas vurdering bekrefter klagers forklaring på hva som opprinnelig var avtalt med Bøhallen. Han presiserer at det var avtalt med klager at konserten

«skulle spilles i hallen, hvor kapasiteten er 900 publikummere per forestilling – med spesialtillatelse fra brannvesenet».

- (44) Klagenemnda forstår det videre slik at det var Bøhallen, og ikke klager, som ønsket at også kinosalen skulle reserveres for konserten - for det tilfellet at det ville bli solgt få billetter og det således ikke ville være nødvendig med omrigg av selve hallen. At man på denne måten hadde en fornuftig reserveløsning betyr ikke etter nemndas syn at avtalen om at konserten skulle spilles i hallen ble fragått. Som daglig leder i Bøhallen skriver:

«På råd fra oss holdt vi dog av kinosalen i tillegg til hallen, slik at vi kunne se ann salget før vi forberedte en større omrigg i hallen som først og fremst blitt benyttet til idrettsarrangementer. Derfor startet vi salget i kinosalen, før vi ev. overførte til salget til større sal». (Nemndas utheving)

- (45) Klagenemnda er av den oppfatning at dette viser at klagers avtale med Bøhallen på søknadstidspunktet var at konserten skulle avholdes i hallen, og ikke i kinosalen, og at det således var riktig å opplyse om en publikumskapasitet på 900 i en normalsituasjon. Klagenemnda legger for øvrig til grunn at en slik planlegging av større arrangement, og en slik tilnærming til billettsalg, er vanlig og fornuftig bransjepraksis.
- (46) Etter klagenemndas vurdering foreligger det saksbehandlingsfeil ved at Kulturdirektoratet ikke synes å ha hensyntatt vesentlige opplysninger og dokumentasjon i saken på en forsvarlig måte. Kulturdirektoratet nevner riktignok uttalelsen fra daglig leder ved Bøhallen, men synes ikke å vurdere dens innhold. Kulturdirektoratet legger i stedet avgjørende vekt på en objektiv vurdering av annonseringen av konserten på Bøhallen sin Facebook-side, til tross for at både klager og daglig leder i Bøhallen har forklart bakgrunnen for hvorfor det ble annonsert at konserten skulle avholdes i kinosalen.
- (47) Klagenemnda er av den oppfatning at klager har sannsynliggjort at det var planlagt at arrangementet skulle gjennomføres i hallen, og kan ikke se at Kulturdirektoratet har vist til en begrunnelse for hvorfor klagers uttalelser ikke legges til grunn som faktum i saken.
- (48) Klagenemnda nevner i den forbindelse at det av forvaltningsloven § 25 fremgår krav til et vedtak og dens begrunnelse. I henhold til bestemmelsens første ledd skal det i begrunnelsen vises til de regler vedtaket bygger på. Regelens innhold skal gjengis i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket. Det gjelder videre etter forvaltningsloven § 25 annet ledd, at de faktiske forhold som vedtaket bygger på også skal nevnes, og av bestemmelsens tredje ledd framgår det at de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn bør nevnes.
- (49) Ved at Kulturdirektoratet i vedtaket ikke har oppgitt hvorfor man ikke har lagt til grunn klagers eller daglig leder i Bøhallen sine uttalelser og forklaringer, fremstår det som uklart om Kulturdirektoratet har vurdert klagers synspunkter og fremleggelse av relevant dokumentasjon på forsvarlig vis. Klagenemnda viser i den forbindelse til at forvaltningsloven § 25 ikke pålegger forvaltningen å redegjøre for hvorfor partens konkrete anførsler ikke er tatt til følge, og det foreligger ingen plikt til å imøtegå alle klagers anførsler. Det grunnleggende kravet til forsvarlig saksbehandling innebærer imidlertid at begrunnelsen må gi parten mulighet til å ta stilling til om vedtaket er riktig. Begrunnelsen må være egnet til å vise at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av sakens både faktiske og rettslige forhold.
- (50) Når klager i denne saken har kommet med en klar uttalelse fra daglig leder i Bøhallen, som bekrefter klagers forklaring om at det var oppgitt riktige opplysninger i søknaden, er klagenemnda av den oppfatning at Kulturdirektoratet skulle ha begrunnet hvorfor man ikke finner dette av betydning. Dette er helt vesentlig dokumentasjon i saken.
- (51) Et vedtak om krav om tilbakebetaling er av inngripende karakter, og da er det særlig viktig at det fremgår av vedtaket at det er foretatt et saklig og forsvarlig skjønn, hvor alle sentrale momenter er vektlagt. I denne saken går også Kulturdirektoratet langt i å antyde at klager bevisst har gitt uriktige opplysninger for å oppnå en uberettiget vinning.

- (52) Ut fra den begrunnelsen som er gitt i vedtak og innstilling i denne saken, er det vanskelig for klagenemnda å vurdere om det i denne saken er foretatt en forsvarlig vurdering av alle sentrale momenter. Nemnda kan heller ikke se at dokumentasjonen Kulturdirektoratet har lagt til grunn for sin konklusjon fremstår som tilstrekkelig.
- (53) Slik klagenemnda vurderer sakens opplysning, kan ikke nemnda se at det er grunnlag for å kreve tilbakebetaling etter forskriften § 11 første ledd bokstav a fordi klager skal ha gitt uriktige opplysninger hva gjelder ordinær publikumskapasitet ved innsending av søknaden.
- (54) Klagenemnda finner også grunn til å nevne at Kulturdirektoratet, både i vedtaket og i sin innstilling, har vist til bestemmelsen i forskriften § 5 om at tilskuddsmottakere har varslingsplikt ved «*vesentlige endringer*». Det er likevel uklart for nemnda hvorvidt Kulturdirektoratet mener at denne bestemmelsen er brutt, og i tilfelle om dette er basert på en oppfatning av at klager i dette tilfellet skulle varslet om beslutningen om å også reservere kinosalen for gjennomføring av konserten, eller at det skulle vært varslet om at konserten faktisk ble avholdt der.
- (55) Ettersom Kulturdirektoratet ikke går nærmere inn på en vurdering av om denne bestemmelsen er brutt, legger klagenemnda til grunn at det ikke er dette som har vært avgjørende for Kulturdirektoratets avgjørelse om å kreve tilbakebetaling. Det at denne bestemmelsen nevnes av Kulturdirektoratet, innebærer imidlertid at det blir uklart for nemnda på hvilket grunnlag Kulturdirektoratet egentlig mener å hjemle tilbakebetalingskravet i denne saken med. Dette levner tvil om riktige regler er anvendt i vedtaket.
- (56) Det er etter dette uklart for klagenemnda både om Kulturdirektoratet har vurdert klagers synspunkter og fremleggelse av relevant dokumentasjon, og etter hvilke bestemmelser Kulturdirektoratet har basert sin konklusjon på. Etter nemndas syn tilsier dette at Kulturdirektoratet ikke har begrunnet vedtaket på tilstrekkelig måte og at saksbehandlingen ikke oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling.
- (57) En saksbehandlingsfeil fører som hovedregel til ugyldighet, med mindre «*det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold*», jf. forvaltningsloven § 41. Etter klagenemndas syn er det grunn til å regne med at saksbehandlingsfeilen i dette tilfellet har virket bestemmende på vedtakets innhold. På denne bakgrunn har nemnda kommet til at Kulturdirektoratets vedtak er ugyldig.

5 Vedtak

- (58) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klage tas til følge.

2. Kulturdirektoratets vedtak av 21. desember 2022 oppheves.

Vedtaket er enstemmig.

Etter forvaltningsloven § 36 kan klager kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendig for å få endret vedtaket. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader må settes fram senest tre uker etter at melding om det nye vedtak er kommet fram til vedkommende og bes rettet til Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer.

Bergen, 3. mai 2023

Nemndsleder	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem
Tore Lunde	Elin Reboli Melberg	Morten Thuve	Kiran Aziz

Dokumentet er godkjent elektronisk

